

Statenfractie PVV
De heer H.F. van den Berg
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen over slachtoffers vleermuizen windpark Galder

Geachte heer Van den Berg,

Bij brief van 19 juni 2020, ingekomen op 19 juni 2020 heeft u, namens de fractie van de PVV, schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt:

1. Op de website van BN de Stem viel 17 juni jl. te lezen dat een viertal organisaties, waaronder Vrienden van het Mastbos en Vleermuiswerkgroep Noord-Brabant, vindt dat de provincie Noord-Brabant in strijd met eigen en Europees beleid vergunningen en ontheffingen voor een windpark bij knooppunt Galder heeft verleend. Het windpark zou tot veel meer vleermuisdoden leiden dan door de provincie wordt gesteld, dit is ook de mening van vleermuisdeskundige Peter Twisk.

Is het college bereid om aan de wens van de genoemde organisaties en deskundige Twisk tegemoet te komen en onderzoek te laten doen naar de gevolgen van het windenergieproject bij de Galder? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee. Het college is vooralsnog niet bereid om nieuw onderzoek te laten doen naar de gevolgen voor van de komst van 3 windmolens op het knooppunt Galder. Ecologisch onderzoek –in brede zin- is al verricht in het kader van de m.e.r.-procedure die aan het inpassingsplan en de omgevingsvergunningen voor het project Windenergie A16 ten grondslag ligt. Ten behoeve van de benodigde ontheffing op basis van de Wet Natuurbescherming is aanvullend ecologisch onderzoek gedaan naar o.a. vleermuizen. Bij de verlening van de ontheffing is de aanvraag getoetst aan de wettelijke vereisten. De onderbouwing is in lijn met andere afgegeven ontheffingen van windmolenparken en zoals eerder stand heeft gehouden bij de Raad van State. De genoemde organisaties en vleermuisdeskundige hebben tegen deze ontheffing beroep aangetekend. Het webartikel van BN de Stem verwijst naar de zitting van de Raad van State op 16 juni j.l. waarin deze organisaties bovenstaande uitlatingen hebben gedaan.

Datum

14 juli 2020

Ons kenmerk

C2265789/4721906

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

E.A.M. (Erik) Bruggink

Telefoon

(06) 18 30 34 74

Email

ebruggink@brabant.nl

Bijlage(n)

-

De provincie voert hiertegen verweer en de uitspraak van de Raad van State zal duidelijk maken of het door de provincie verrichte onderzoek standhoudt.

Datum

14 juli 2020

Ons kenmerk

C2265789/4721906

2. Uit onderzoek bij windturbines blijkt dat het abrupte drukverschil tussen de voor- en achterzijde van een draaiende turbinewiek ontplofte trommelvliezen, vele geïmplodeerde organen (waaronder longen) en uiteindelijk een gruwelijke dood bij vleermuizen tot gevolg heeft. De beestjes sterven na een urenlange onvoorstelbaar wrede marteling door verdrinking in eigen bloed. Wat vindt het college van deze volgens ons weerzinwekkend afschuwelijke marteling? Is het college bereid om dergelijke informatie te delen in haar communicaties over windturbines? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: het college betreurt dat er slachtoffers onder vleermuizen kunnen vallen bij in werking zijnde windmolens, zowel door aanvaring als door drukverschillen. Daarom heeft het college ook voorwaarden verbonden aan de verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming. Op alle windmolens langs de A16 zijn mitigerende maatregelen verplicht. Op knooppunt Galder wordt hierdoor het aantal slachtoffers onder de meest voorkomende vleermuis, de gewone dwergvleermuis, teruggebracht tot hooguit 2 slachtoffers per jaar. Deze slachtoffers kunnen met name vallen aan het einde van de zomer als de vleermuizen van hun kraam- naar hun winterverblijfplaatsen migreren. Bij specifieke (weers-)omstandigheden treedt dan de stilstandvoorziening in werking. Onder andere vleermuissoorten zijn er, behoudens incidenten, geen slachtoffers te verwachten. Uit het door u aangereikte artikel in dagblad Trouw van 29 augustus 2012 blijkt overigens dat vleermuizen sterven door de sterke onderdruk rond een windmolen, waardoor de organen in één keer imploderen. Mochten er, onverhoopt, vleermuizen overlijden door onderdruk, dan is er sprake van een snelle dood.

3. Hoeveel vleermuizen mogen, of hoeveel procent van de lokale vleermuispopulatie mag van het college op genoemde gruwelijke wijze sterven bij de inmiddels wereldwijd nummer 1 oorzaak van vleermuissterfte, de windturbine?

Antwoord: Zoals reeds in het antwoord op de vorige vraag aangegeven, worden er met de verplichte stilstandvoorziening hoogstens 2 slachtoffers van de gewone dwergvleermuis verwacht bij windmolenpark Galder. Dit is een worst-casebenadering. Dit aantal is aanzienlijk minder dan de zogenaamde 1%-mortaliteitsnorm (1% van de jaarlijkse natuurlijke sterfte van de lokale populatie) waarop de ontheffing Wnb is gebaseerd. Van andere soorten worden geen, of hooguit incidenteel, slachtoffers verwacht. De 1% mortaliteit is berekend op 50 slachtoffers per jaar onder dwergvleermuizen. De gunstige staat van instandhouding van de populatie komt dus op geen enkele wijze in gevaar. Het aantal slachtoffers onder vleermuizen wordt het eerste jaar na de bouw gemonitord op ashoogte van de windturbine. Op basis van deze monitoringsgegevens wordt de stilstandvoorziening (op iedere windmolen langs de A16 verplicht) aangepast om een nog efficiëntere stilstandvoorziening in te regelen om de sterfte verder te verminderen. Hierbij kan worden gewaarborgd dat er niet te veel (meer dan de

berekende aantallen) slachtoffers van vleermuizen vallen. De ontheffing is, gezien het geringe aantal te verwachten slachtoffers, terecht verleend.

4. Bent u bereid om met vogel- en vleermuisdeskundigen in gesprek te gaan, teneinde de ecologische gevolgen van de mede door ook dit college gefaciliteerde massale uitrol van wind- en zonne-energie in een ander daglicht te zien, dan die van algemene, niet zelden pro-"duurzaamheid"acterende adviesbureaus of de MER-commissie die nota bene naast de NWEA, de windturbine-exploitanten-lobby gehuisvest is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee. Wel wordt er bij ieder project van enige omvang door de provincie een MER gemaakt. Erkende en kwalitatief goede bureaus verrichten daarin onderzoek naar de specifieke milieutechnische gevolgen van dit project, waaronder de ecologische gevolgen. Daardoor worden de ecologische effecten van een ingreep in een vroeg stadium volwaardig meegewogen in de besluitvorming. Ook de bescherming van zgn. rode-lijstsoorten, waaronder vleermuizen maakt deel uit van het onderzoek. Daarnaast is op grond van de Wet natuurbescherming een ontheffing nodig als de aanleg of het gebruik van windturbines leidt tot het verstoren of doden van beschermde dieren, zoals vleermuizen of vogels, of tot een aantasting van hun voortplantings- of rustplaatsen. Dit betekent dat de initiatiefnemer op basis van ecologisch onderzoek dat door een ecologisch deskundige is uitgevoerd, zal moeten nagaan of een ontheffing aangevraagd moet worden. Is dit het geval, dan beoordelen GS op grond van de strikte toetsingskaders in de Wet natuurbescherming of deze verleend kan worden. Windturbines mogen pas geplaatst worden als en nadat GS de vereiste ontheffing verleend hebben. Ook voor windpark Galder is dit ook gebeurd.

Datum

14 juli 2020

Ons kenmerk

C2265789/4721906

5. Is het college bereid om een einde aan deze gruwelijke martelingen te maken en te stoppen met de uitrol van windenergie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Ons college verleent op Galder een ontheffing van de Wet Natuurbescherming, omdat het aantal vleermuisslachtoffers beperkt blijft: met de verplichte mitigerende maatregelen gaat het om maximaal 2 gewone dwergvleermuizen per jaar. Wij achten dit aanvaardbaar gezien het wettelijke belang dat met de energietransitie is gediend (en waarvan windenergie een belangrijk onderdeel is) en de onderbouwing dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Het college bestrijdt dat er sprake is van marteling. Indien vleermuizen slachtoffer worden van onderdruk, dan leidt dit tot een snelle dood.

Datum

14 juli 2020

Ons kenmerk

C2265789/4721906

Overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant genomen besluit, namens deze,

I.A.H.M. Cortenbach,
programmamanager Milieu en Energie

(In verband met de corona-maatregelen is deze brief, na vaststelling door het college, digitaal door de verantwoordelijk programmamanager ondertekend)